

Niddah (Mishnah 49b)

וְיֵשׁ — Everyone who is qualified to judge is qualified to testify. — כָּל הַפֶּשֶׁר לְדוֹן פֶּשֶׁר לְהַעֲיִד
 — and is not — וְאֵינוֹ פֶּשֶׁר לְדוֹן — But there is one who is qualified to testify
 — שֶׁפֶּשֶׁר לְהַעֲיִד — qualified to judge.

Bava Kamma (15a)

„וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים — A Baraisa of the academy of R' Elazar has taught: — דְּבֵי רַבִּי אֶלְעָזָר תֵּנָּה
 — The *pasuk* states: *And these are the laws that you shall place before them.*
 — שֶׁפֶּשֶׁר לְהַעֲיִד — Scripture equated in this verse a woman to a man — לְכָל דִּינָין
 — שֶׁבַתוֹרָה — in regard to all the monetary laws of the Torah.

Yerushalmi (Sanhedrin 3:9)

— והכתיב "ועמדו שני האנשים" — R' Chagai asked R' Yasa: — הַתִּיב ר' חַגִּי לר' יסא
written: The two men shall stand. — מעתה מיעוט אנשים שנים — **Now we know that the**
mininum of the plural "men" is two. — מה תלמוד לומר "שני" — **What then does [the Torah]**
teach by stating two? — שיהו שוין — Apparently **that they should be equal**, like the two
 he-goats of Yom Kippur. But that cannot be so, — והכתיב "לא תטה משפט גר יתום" — **for it is**
written: You shall not pervert the judgment of a ger or an orphan. — הרי גר דן עם מי שאינו גר
 — **Now this indicates that a ger can litigate with someone who is not a ger,** — יתום דן עם מי
 — **and an orphan can litigate with someone who is not an orphan.** — אם כן למה
 — **If so, why does it state two** when referring to the litigants?
 — נאמר "שני"

The Gemara answers that the passage is not referring to the litigants:
 — מופנה להקיש ולדון ממנו גזירה שוה — The term is **superfluous to compare and expound from it a**
gezeirah shavah. — ונאמר להלן "וישארו שני אנשים" — **It is stated here: two.** — נאמר כן "שני"
And it is stated there: Two men remained. — מה להלן אנשים ולא נשים — **Just as there** it refers
 to **men and not women,** — אף כאן אנשים ולא נשים ולא קטנים — **so here,** the *pasuk* refers to
men, and not woman and not minors. — הרי למדנו — **We thus learn** — שאין האשה דנה
that a woman may not judge.

Sifri (Devarim 17:15)

— ולא מלכה — The *pasuk* states: **You shall appoint a king over you.** — "שום תשים עליך מלך"
 This implies: **But not a queen.**

תוספות (נדה נ.) - וא"ת והרי אשה דכשרה לדון כדכתיב בדבורה (שופטים ד, ד) "היא שופטה את ישראל בעת
 ההיא", ובשלהי פ"ק דב"ק טו. דרשין (שמות כא, א) "אשר תשים לפניהם" הוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה, וכי
 היכי דהאי קרא מיירי בנדוןן מיירי נמי בדיינין כדדרשין בהמגרש (גיטין פח:): "לפניהם" ולא לפני עכו"ם, ואשה פסולה להעיד
 כדאמר בפרק שבועת העדות (שבועות ל.).
 [1] וי"ל כל איש הכשר לדון כשר להעיד.
 [2] א"נ נהי דבנדוןין הוי אשה בכלל מכל מקום בדיינים אין אשה בכלל, ודבורה היתה דנה על פי הדיבור. [ובב"ק טו.] - שמא
 היו מקבלין אותה עליהם משום שכינה.
 [3] א"נ לא היתה דנה אלא מלמדת להם הדיינים. ובירושלמי פוסל אשה לדון...

ר"ן (שבועות ל.) - ואף על גב דאמרינן בספרי "שום תשים עליך מלך" ולא מלכה, [3] התם לא מנו אותה אלא נוהגים
 היו על פיה. [2] וא"נ שופטה ודנה היתה שהיו מקבלין אותה כדרך שאדם מקבל אחד מן הקרובים.

נשים בדין

ספר החינוך (מצוה עז) - והנראה מן הדברים ומן הסברא שאינן בנות דין, כדאיתא בירושלמי וכדמשמע לפי גמרין דרך פשיטות.

שלחן ערוך (חושן משפט ז, ד) - אשה פסולה לדון.

לבוש (ז, ג) - אשה פסולה לדון אף על גב דהוקשה אשה לאיש לכל התורה לדין פסולה משום דהקפידה התורה גבי עסקי דינים על אנשים דוקא דכתיב ועמדו שני האנשים.

נשים בהוראה

ספר החינוך (מצוה עז) - הוי נושאים ונותנים עמה אפילו בדברים של איסור והיתר ודינין גם כן.
ספר החינוך (מצוה קנב) - וכן באשה חכמה ראויה להורות.

ברכי יוסף (ז, יב) - אשה חכמה יכולה להורות הוראה. [ועי' גם פתחי תשובה (ז, ה)].

קבלו עליהם

תוספות - היו מקבלין אותה עליהם משום שכינה.
ר"ן - היו מקבלין אותה כדרך שאדם מקבל אחד מן הקרובים.
ספר החינוך (מצוה עז) - קבלוה עליהם ראשי ישראל ואחריהם כל אדם ידון על פיה דבקבלה ודאי הכל כשרים דכל תנאי שבממון קיים.

מאזנים למשפט (ז, ו) - לפי תירוץ שני של תוספות שם וז"ל א"נ לפי שהיתה נביאה היו מקבלים אותה עליהם, משמע דקבלה מהני, וכן יראה לי מירושלמי דיליף אשה מעדות דכמו שאינה מעידה אינה דנה דיליף שני שני מעדים... והרי בעדים אם קבל על עצמו עד אחד הרי הוא עד כשר כשנים אם כן ממילא אם קבל אותה לדין היא כשרה לדון. [וזה נוגע לקבלה חד פעמית].

משפטי עוזיאל (ד, ה) - לא מצינא למילף מדברי התוספות אלא כגון דבורה קבלוה מפני שכינה או מפי הנבואה, והכי מסתבר דבלא זה למה נתקן תקנה כזאת. ולא דמי לעדות משני טעמים, א) דבעדות יש עלבון לאשה כשלא נאמין לדבריה לכן ראוי לתקן לקבל עדותה... ב) דבעדות הוא מעשה אקראי בעלמא שנודמנה וראתה עדות אבל למנות אותה לדין הרי אנו מוציאים אותה מתפקידה הטבעי של "צופיה הליכות ביתה" בטפול ילדיה וחונכם ומעמידים אותה בעבודה ציבורית. [וע"ע התורה והמדע עמ' 54, ודברי משפט ח"א].

נשים בשררה

רמב"ם (מלכים א, ה) - אין מעמידין אשה במלכות שנאמר "שום תשים עליך מלך" ולא מלכה, וכן כל משימות שבישראל אין ממנים בהם אלא איש.

אגרות משה (יו"ד ח"ב סי' מה) - מתוספות [שכתבו שקבלו עליהם] הוא ראייה ברורה שסברי דאשה כשרה לכל משימות לבד ממלכות... ובודאי למעשה יש להחמיר כשיטת הרמב"ם ודעימיה כיון דפלוגתא דרבוותא הוא... ולכן לצורך גדול בשביל חיות האלמנה ובניה היה שייך לסמוך על החולקים על הרמב"ם כבכל פלוגתא דרבוותא.

משפטי עוזיאל (ד, ו) - בשאלתנו אין כאן מנוי אלא קבלה שעל ידי הבחירות מכריע רוב הקהל את דעתו הסכמתו ואמונו לאותם הנבחרים שהם יהיו באי כחו לפקח על כל עניניהם הצבוריים, ועל זה אפילו הרמב"ם מודה שאין כאן שום שמץ של אסור... ולא היה מקום לאסור מפני הצניעות לא היתה התורה מתרת.

שרידי אש (סי' קנו) - בחירת הנשים היא נגד מנהג ישראל ונגד המוסר הישראלי בחיי הציבור שהשתדלו תמיד לשמור על כבודה בת מלך פנימה, שהאשה הישראלית תשמור את ביתה ואת חינוך ילדיה ואל תהיה קולנית ויוצאנית לפזר כוחה ולהרוס צניעותה ולאבוד את חינה וטעמה על ידי ריב ומדנים פוליטיים וציבוריים. [וע"ע שו"ת הסבא קדישא סי' לב].